

La documentació en el treball social sanitari

Una mirada des de l'ètica

Jornada de Treball Social Sanitari:
Teixint l'atenció Social Sanitària, teixim vincles

Documentació bàsica del treball social

La història, la fitxa i l'informe social

Objectius:

- Registrar els esdeveniments importants en la vida d'una persona que influeixen en la situació social.
- Facilitar el diagnòstic social.
- Facilitar el pla d'actuació i el seguiment.
- Extreure els elements necessaris per realitzar informes socials.

La història social

La història social permet:

- Un registre literal de les circumstàncies i vivències dels usuaris tal com ells les expliquen, amb expressions culturals i altres matisos que es perdrien amb una sistematització estricta de dades.
- Un anàlisi diacrònic per a comprendre els processos socials de les persones.

Quin ús li donem al curs clínic?

- Per recordar les visites anteriors (ús primari)
- Per prendre decisions a partir de la revisió de les actuacions realitzades prèviament

La història clínica

Quin ús li donem al curs clínic?

- Per a protegir-nos davant de situacions complexes
“informo al pacient qui rebutja recurs”, “pacient manifesta...”,
“informo a treballadora social de la situació de risc”, “truco a pacient, no contesta”
- Per a ser avaluats:
  - Risc de registres incomprensibles.
  - Es desvirtua l'autèntica finalitat de la recollida de dades.
- Per comunicar-nos entre professionals. Deixem comentaris que van adreçats als companys que han de visitar al pacient (“el doctor no li ha deixat escrit en l'ordinador quin és el problema?”)

La història clínica és història social?

- Facilita el registre de l'exploració social?
- Permet un registre literal de les circumstàncies i vivències dels usuaris?
- Facilita el diagnòstic social per a que sigui identificable per el propi treballador social, per els altres professionals sanitaris o per la persona atesa?
- Permet transcriure el pla de treball proposat per a cada persona?
- Preveu l'anotació d'hipòtesis i valoracions professionals?

El deure de confidencialitat, la història clínica i la informació compartida: un dilema quotidià

El dilema de compartir informació

Amb altres professionals sanitaris en EAP/ hospital/ centre sociosanitari

Al curs clínic, registrem informació innecessària per als altres professionals. També tenim accés a informació innecessària per a la nostra intervenció.

Dilema: **confidencialitat**

Orientació ètica:

- Principi d'autonomia: la persona té dret a saber quina informació queda enregistrada en la seva història i qui tindrà accés.
- Deure de confidencialitat de tot el sistema de Salut.
- Beneficència: registrar per millorar l'atenció a les persones.
- Treball en equip.

El dilema de compartir informació

Amb serveis socials

Experiències pilot d'interconnexió entre sistemes d'informació de salut i serveis socials.

Dilema: **confidencialitat**

Orientació ètica:

- Vulnerabilitat de determinats col·lectius en relació al coneixement dels seus drets.
- Les dades compartides han de ser limitades i respondre a la finalitat legítima dels serveis.

El dilema de compartir informació

Amb serveis socials

Coordinació en el dia a dia.

Dilema: **confidencialitat**

Orientació ètica:

- Protegir la persona vulnerable.
- Conèixer les excepcions al deure de confidencialitat i al dret de protecció de dades personals

El dilema de compartir informació

Amb familiars

Sovint atenem a un familiar que consulta per un altre

Dilema: **Confidencialitat**

Orientació ètica:

- Respecte al deure de confidencialitat.
- Principi d'autonomia: capacitat de prendre decisions.
- Responsabilitat professional d'atenció a la persona vulnerable. L'abandonament o desempament és maleficència.

Conclusions

- Els TSS sacrifiquem la lògica de la disciplina per adaptar-la a les opcions que ofereixen els sistemes de registre en Salut.
- La forma narrativa de registre es bàsica per protegir la singularitat de la persona i per intentar no reduir-la a un simple conjunt d'indicadors.
- La història clínica és, primer, de la persona atesa i, després, una eina tècnica del professional.
- És necessari pensar altres formes de registre complementaries per afavorir la metodologia del treball social sanitari.

Conclusions

- Incorporar la persona en el procés de presa de decisions. Avançar en el diagnòstic social i en el pla d'actuació compartit entre professional i persona atesa.
- No fer mal ni ocasionar més mal amb la nostra actuació.
- Protegir la informació confidencial.
- És més important treballar la confiança en la relació assistencial que concretar un diagnòstic.

Documents consultats

- Román Maestre, Begoña. Ética de los Servicios Sociales. Herder. Barcelona, 2016
- Fernández García, Tomás. Fundamentos del Trabajo Social. Ed Alianza. Madrid, 2009
- Esquerda Areste, M; Pifarré Paradero, J. Ètica, salut, àmbit social: la gestió de la complexitat. Educació Social. Revista d'Intervenció Socioeducativa, 2017, 66, (33-50)
- Ibañez Perera, J. L'ús de les TIC en l'àmbit de l'atenció a la infància i l'adolescència en risc social. RTS (Revista de Treball Social), 2017, 211 (116-126)
- Codi deontològic de Treball Social. Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, 2010
- Ley 41/2002, de 14 de noviembre, básica reguladora de la autonomía del paciente y de derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica.
- Departament de Salut, Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària, juny 2015.
- Reglamento general de protección de datos del Parlamento Europeo y del Consejo, 2016/679 de 27 de abril de 2016 relativo a la protección de las personas físicas en lo que respecta al tratamiento de datos personales y a la libre circulación de estos datos.
- Blog del Comitè d'Ètica Assistencial d'Atenció Primària de l'ICS <https://ceaapics.wordpress.com/>

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Institut Català
de la Salut